

Retningslinjer for Fagforbundets kutt i egne CO2-utslipp – ved redusert reisevirksomhet

Hovedregelen ved planlegging av møter og andre arrangementer på alle Fagforbundets nivå er først å avklare om dette kan gjennomføres på en digital plattform. Dersom digital løsning er fornuftig og gjennomførbart uten at kvaliteten svekkes skal digital møteplattform være førstevalget.

Fagforbundets tillitsvalgte og ansatte skal bidra til å redusere karbonfotavtrykket ved å reise mindre med fly der det finnes andre reisealternativ. Vi må redusere antall tjenestereiser når dette ikke svekker formålet med aktiviteten og, redusere bruk av bil og erstatte bilbruk med mer klimavennlige reisemåter når tjenestereiser er påkrevd.

Fra fysiske til digitale møter

Nasjonalt nivå

Femti prosent reduksjon i fysiske møter/reiseaktivitet i alle forbundets besluttende organer på sentralt nivå; landsstyret, forbundsstyret, de sentrale yrkesseseksjonsstyrene, det sentrale ungdomsutvalget, pensjonistutvalget og andre utvalg utgått fra besluttende organer.

Alle andre interne møter som krever reisevirksomhet begrenses med målsetting om å halvere også disse møtene fysisk.

Der det ikke er særskilte grunner for fysisk oppmøte brukes digitale møteplattformer.

Rådgivning, veiledning, opplæring og foredragsoppdrag med fysisk oppmøte fra nasjonalt nivå i egen organisasjon reduseres der dette er hensiktsmessig, og erstattes med digital deltakelse.

Unntak:

Møtevirksomhet som gjelder forhandlinger med motpart eller andre bør fortsatt gjennomføres fysisk.

Forbundsregioner

Femti prosent reduksjon i fysiske møter i representantskapsmøter, styremøter i forbundsregionen, styremøter i råd og utvalg, ungdomsutvalg, pensjonistutvalg, yrkesseseksjonene og koordineringsledd.

Regionmøter, leder/nestledersamling og tariffkonferanse i forbundsregionene avholdes som fysiske møter.

Fagforeninger

Digitale møter kan ikke fullt ut erstatte fysiske samlinger. Direkte kontakt for erfaringsutveksling er viktig for å lykkes med det lokale og regionale fagforeningsarbeidet.

Særlig gjelder dette kontakt mellom fagforening og medlemmene. Mye av møtevirksomheten til fagforeningene kan gjennomføres digitalt. Dette avhenger av lokale forhold og vurderes lokalt. Medlemsrettet virksomhet, vervearbeid, og oppfølging av plasstillitsvalgte er blant oppgavene som krever fysiske møteplasser.

Større nasjonale konferanser

Større nasjonale konferanser og arrangement i egen organisasjon planlegges med mulighet for både fysisk og digital deltakelse, hvor de som ønsker å delta digitalt får mulighet til dette.

Reisevirksomhet innenlands

Nasjonalt nivå og forbundsregionene er ansvarlige for å legge til rette for at møtevirksomheten bidrar til så få reiser som mulig (særlig flyreiser).

Ved reiser skal det benyttes tog/buss der dette er praktisk mulig, og ellers foretas klimavurderinger når det gjelder reisemåter.

Bruk av privatbil til nødvendige fysiske møter der det ikke er kollektivtilbud, bør så langt det er mulig gjennomføres som samkjøring med flere, for å redusere egne utslipp.

Opplæringsvirksomheten

Ikke all skolerings- og kursvirksomhet egner seg for digitale plattformer. Som hovedregel: Kurs og opplæringsvirksomheten etableres i større grad på digitale plattformer der dette er fornuftig. Dette vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Unntak:

Prosessrettet opplærings- og utviklingsarbeid og nettverksbygging krever fysiske møteplasser, som for eksempel fase 1, 2 og 3-kurs.

Studiereiser

Formålet med studieturen må ha en konkret nytteverdi for organisasjonen, og karbonfotavtrykket skal veie tungt i vurdering og planlegging av studiereiser.

Dersom det må benyttes flyreiser til en studietur kreves en særlig god begrunnelse for valg av studie- og reisemål. Andre studieformål som krever bilkjøring erstattes med felles buss der dette er hensiktsmessig, dersom kollektivtilbud ikke er tilgjengelig.

Internasjonal virksomhet

Det stilles strenge krav til hvem som skal delta på møter/konferanser i internasjonale fora. Deltakelse for ansatte og valgte skal ha sammenheng med ansvarsområdet faglig og politisk, og til konkrete oppgaver som skal ivaretas i forbindelse med arrangementet.

Til nødvendige møter i internasjonale sammenslutninger der disse krever fysisk tilstedeværelse, begrenses antall deltakere. Det kan være en politiker med verv knyttet til sammenslutningen, eller av andre gode grunner bør være tilstede, og en rådgiver der det er nødvendig med faglig/politisk bistand.

Til større internasjonale arrangementer som kongresser og faste møteplasser deltar Fagforbundets ledelse med et hensiktsmessig antall deltakere, dog færrest mulig. Behov for rådgivning fra ansatte skal i størst mulig utstrekning foregå digitalt.

Deltakelse i arbeidsgrupper internasjonalt eller faste komiteer foregår som hovedregel på digitale plattformer, dersom dette er etablert som en mulighet.

Konkrete bilaterale prosjekter med søsterorganisasjoner i andre land gjennomføres delvis via digitale møtepunkter, fysiske reiser for å følge prosjektene vurderes og om mulig reduseres.

Delegasjonsreiser til barnebyen i Angola hvert andre år er avtalefestet med SOS-barnebyer og gjennomføres fysisk i henhold til inngått avtale. Antall deltakere på slike reiser må vurderes.

Solidaritets- og ambassadørreiser til Palestina og Libanon gjennomføres fysisk i henhold til samarbeidsavtale med Norsk Folkehjelp. Antall deltakere på slike reiser må vurderes.

Solidaritets- og ambassadørreiser til Laos gjennomføres fysisk i henhold til samarbeidsavtale med Norsk Folkehjelp. Antall deltakere på slike reiser må vurderes.

Oppfølging av retningslinjene

Målet om å halvere Fagforbundets klimafotavtrykk som følge av mindre reisevirksomhet vil være viktig bidrag for miljø og klima. For å dokumentere utviklingen av organisasjonens CO2-reduksjon etableres et system som viser de konkrete resultatene i form av et internt karbonfotavtrykksregnskap.

Retningslinjer for Fagforbundets kutt i egne CO2-utslipp ved å reise mindre som følge av økt digital aktivitet, samt reise mer klimavennlig, tas opp til evaluering og ny vurdering i etterkant av Fagforbundets landsmøte i oktober 2022.

Retningslinjene er utformet med utgangspunkt i reiseaktiviteten i 2019, og vil bli revidert og tilpasset lavere reiseaktivitet i 2023.